

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS 5/2016

Aika Tiistai 30.8.2016, kello 12:15–16:00
Paikka Tekniskan kokoustilat, Eerikinkatu 2, Helsinki
Osallistujat x Päivi Sillanaukee, puheenjohtaja

Jäsenet:

x Kirsi Varhila, varapuheenjohtaja,
saapui kohdassa 5 klo 13:30
- Tapani Keränen
x Markus Henriksson
x Päivi Koivuranta-Vaara
x Ilona Autti-Rämö
x Eeva Sofia Leinonen
- Kari-Matti Hiltunen
- Vesa Kataja

x Ulla Keränen
poistui kohdassa 8 klo 15.00
x Mirva Lohiniva-Kerkelä
x Aino-Liisa Oukka
x Taina Remes-Lyly
x Pekka Rissanen
- Samuli Saarni
x Carola Wärnä-Furu

Pysyvä sihteeristö:

x Jaana Leipälä, pääsihteeri
x Reima Palonen, erityisasiantuntija
x Sari Koskinen, erityisasiantuntija
x Karoliina Ratia, osastosihteeri

Asiantuntijat:

x Lauri Pelkonen

Varajäsenet:

Päivi Voutilainen
x Marjukka Mäkelä
- Tarja Holi
- Tuula Kock
- Liisa Siika-aho
- Vesa Kiviniemi
- Sari Mäkinen
x Jorma Penttinen
poistui kohdassa 8 klo 15.00
- Aki Lindén
- Kari Paaso
x Susanna Yli-Luukko
- Risto-Pekka Happonen
- Marja Blom
- Jussi Vahtera
- Tuula Hakala

1 Avaus, kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Todettiin kokous päätösvaltaiseksi.

Asioiden käsittelyjärjestystä muutettiin siten, että uuden jaoston perustaminen käsitellään asiakohtana 7 ja sen jälkeen neuvoston loppukauden toiminnan suunnittelu asiakohtana 8.

2 Tiedoksi: edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 2)

Merkittiin pöytäkirja tiedoksi.

- 3 PALKOn suositus alaleuan hampaattomuuden hoidosta implanttikiinnitteisellä hammasproteesilla, *Sari Koskinen, Taina Remes-Lyly* (liitteet 3a, 3b, 3c ja 3d)

Palko käsitteli kokouksessaan 26.5.2016 suositusluonnosta alaleuan hampaattomuuden hoidosta implanttikiinnitteisellä hammasproteesilla. Palko päätti, että suositusluonnos ja taustamuistio (liite 3d) julkaistaan kommentointia varten otakantaa.fi-palvelussa. Määräaikaan mennessä saatiin 28 vastausta, joista suurimmassa osassa pidettiin suositusta kannatettavana. Yksi vastaaja totesi, ettei suosituksen toteuttaminen ole terveystaloustieteellisesti perusteltua, joten sen ei tulisi kuulua Suomen terveydenhuollon julkisesti rahoitettuun palveluvalikoimaan. Kaksi vastaajaa peräänkuulutti sen tarkentamista, keillä olisi oikeus saada implanttikiinnitteinen proteesi. Kaksi vastaajaa korosti sitä, että proteesi voidaan asentaa vain sellaisille henkilöille, jotka pystyvät huolehtimaan sen puhtaudesta. Yhteenvedo vastauksista liite 3a.

Suun terveydenhuollon jaosto kokoontui 23.8.16 ja käsitteli saadun palautteen ja teki sen pohjalta pienen tarkennuksen suositukseen sekä laati tiivistetyn vastineen kommentteihin (liite 3 b).

Asian käsittely: Keskusteltiin suosituksesta ja kommentointimahdollisuudesta. Pohdittiin elämänlaadun sisällyttämistä suosituslauseeseen, mutta todettiin, että suosituslause on syytä pitää tiiviinä ja että elämänlaatu on jo mainittu suosituksen perusteluissa.

Päätös: Hyväksyttiin suositus (liite 3 c) alaleuan hampaattomuuden hoidosta implanttikiinnitteisellä hammasproteesilla.

- 4 PALKOn suositus lonkkamurtuman leikkaushoidon jälkeisestä kuntoutuksesta, *Reima Palonen* (liitteet 4a, 4b ja 4c)

Palko käsitteli kokouksessaan 26.5.2016 suositusluonnosta lonkkamurtuman leikkaushoidon jälkeisestä kuntoutuksesta. Palko päätti, että suositusluonnos ja taustamuistio julkaistaan kommentointia varten otakantaa.fi-palvelussa. Määräaikaan mennessä saatiin 27 kommenttia (liite 4c)

Tules-jaosto kävi 22.8.2016 kokouksessa läpi saadut kommentit ja teki joitakin muutoksia edellisessä neuvoston kokouksessa hyväksytyihin ja julkisessa kommentoinnissa olleisiin versioihin.

Asian käsittely: Keskusteltiin taustamuistion muutoksista. Tarkennettiin taustamuistion kohdassa 8 olevaa mainintaa Käypä hoito -suosituksesta. Keskusteltiin hoidon jatkuvuuden sisällyttämisestä näkyvämmiin taustamuistioon sekä potilaan ja toimijan vastuista hoidon jatkuvuuden takaamisessa. Lisättiin kohtaan 8 kuntoutuksen vastuunjaon alle maininta ”varmistetaan toteutuksen jatkuvuus”. Korostettiin toimijan vastuuta oman roolin tunnistamisessa osana hoitoketjua ja jatkumoa. Täydennettiin moniammatillinen kuntoutuksen kuvaus koskemaan spesifisti lonkkamurtuman jälkeistä kuntoutusta.

Päätös: Hyväksyttiin suositus lonkkamurtuman leikkaushoidon jälkeisestä kuntoutuksesta.

5 PALKOn jaostojen asiat, *Jaana Leipälä, Reima Palonen, Sari Koskinen*

PROPE: jatkosuunnitelmat , *Jaana Leipälä*

Neuvoston 26.5.2016 hyväksymiä palveluvalikoiman määrittelyn periaatteita voidaan soveltaa ja implementoida terveydenhuollon kaikilla tasoilla. Periaatteista tulee viestiä ja niitä tulee avata, erityisesti taloudellisuuden ja eettisyyden osalta. Ehdotettiin, että prope-jaoston jäsenet osallistuisivat sairaalalääkesuosituksen valmisteluun.

Peräänkuulutettiin kustannustietoisuuden lisäämistä. Neuvoston tehtävänä on tulkita, mikä on hyväksyttävä vaikuttavuuden, haittojen ja kustannusten suhde. Keskusteltiin kustannusten tasosta potilaan ja sairaalan näkökulmista.

SUTE: kuulumiset viimeisestä jaoston kokouksesta, *Sari Koskinen*

Tavoitteena implanttikiinnitteisen proteesisuosituksen laaja implementointi useilla foorumeilla.

Jaosto valmistelee uutta aihe-ehdotusta.

TULES: jatkosuunnitelmat, *Reima Palonen ja Jaana Leipälä*

Degeneratiivisen polven tähyystystä koskeva suositus olisi ensimmäinen potentiaalinen menetelmän palveluvalikoimasta pois rajaava suositus. Asian suhteen on auennut mahdollisuus pohjoismaiseen yhteistyöhön Ruotsin terveydenhuollon menetelmien arviointiyksikön (SBU) kanssa. Uusia tutkimuksia on ilmestynyt FinOhtan keväällä 2016 tekemän kirjallisuuskatsauksen jälkeen. Valmistelu jatkuu uuteen materiaaliin tutustuen ja yhteistyössä SBU:n kanssa.

Päätös: Merkittiin jaostojen asiat tiedoksi.

6 Yhteydenotot ja aihe-ehdotukset (liite 6), *Jaana Leipälä, Reima Palonen, Sari Koskinen*

Sihteeristö raportoi saapuneista yhteydenotoista ja niihin liittyvistä aihe-ehdotuksista.

Keskusteltiin yhteydenotoista, niiden määrästä ja sisällöstä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7 Uuden jaoston perustaminen, *Jaana Leipälä*

Puheenjohtaja totesi, että jaostoista huolimatta pääasiallinen priorisointikeskustelu tulee käydä koko neuvoston kesken. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluvalikoiman määrittelyn tarve on noussut esiin julkisessa keskustelussa ja yhteydenotoissa.

Keskusteltiin neuvoston valmiuksista perehtyä mielenterveys- ja päihdepalveluihin asioita loppukauden aikana. Todettiin, että tarvetta tällaiselle työlle mie-

lenterveys- ja päihdesektorilla on, mutta haasteena on kustannusvaikuttavuusarviointi näytön perusteella sekä yksiköiden ja palveluiden pirstaleisuus. Todettiin, että tutkimustietoa ja esimerkiksi Käypä Hoito -suosituksia on olemassa jaoston toiminnan tueksi ja mielenterveys- ja päihdetyötä uudistetaan myös hallitusohjelman kautta. Tehtävää olisi esimerkiksi hoidon kokonaisuuden ja jatkuvuuden, resurssitarpeiden sekä vaikuttavan hoidon arvioinnissa ja kuvaamisessa. Toisaalta todettiin, että on myös monia menetelmiä, joiden kustannusvaikuttavuudesta ei ole tutkimusnäyttöä saatavilla ja on mietittävä miten silloin voidaan arvioida niiden kuulumista palveluvalikoimaan.

Aihe koettiin neuvostossa tärkeäksi, mutta avoimeksi jäi kuinka neuvosto lähtee työstämään kokonaisuutta. Tehdäänkö laajoja katsauksia vai työstetäänkö yksityiskohtaisia suosituksia esimerkiksi kuntoutukseen liittyen? Puheenjohtaja korosti tarvetta hahmottaa laajoja kokonaisuuksia ja käydä eettistä keskustelua.

Päätös: Perustettiin mielenterveys- ja päihdepalveluiden jaosto.

Jaoston puheenjohtajaksi nimettiin Markus Henriksson, jaoston jäseniksi Carola Wärnä-Furu, Samuli Saarni, Helena Vormo (STM) sekä sihteeriksi Sari Koskinen, Reima Palonen ja Jaana Leipälä.

Jaoston kokoonpanoa täydennetään myöhemmissä kokouksissa.

8 Neuvoston loppukauden toiminnan suunnittelu (liite 8a ja 8b), *Sari Koskinen, Jaana Leipälä, Reima Palonen*

Sihteeristö kertoi palveluvalikoimaneuvoston jäsenten ja varajäsenten tähänastisesta toiminnasta antamasta palautteesta (liite 8a) sekä muuta kautta saadusta palautteesta, mm. tarpeesta tukea suositusten vaikuttavuutta (liite 8c).

Keskusteltiin neuvoston 11.6.2017 päättyvän loppukauden toiminnan painopistealueista, aihe-ehdotuksista sekä vuoden 2017 toimintasuunnitelman valmistelussa huomioitavista asioista.

Todettiin, että neuvoston loppukauden tehtäviä ovat suositukset rappeumapolven tähytyskirurgiasta, Fimean arvioimista sairaalalääkkeistä, päihde- ja mielenterveysjaoston toiminnan aloittaminen, neuvoston suositusten implementoinnin tukeminen, taloudellisen tiedon käytön edistäminen sotepäätöksenteon pohjana ja ohjausvälineenä, katsaus pohjoismaiden ja NICE:n palveluvalikoiman määrittelyä vastaavista suosituksista.

Loppukeväästä pohditaan sotejärjestämisen ja valinnanvapaden toteuttamisen vaikutuksia neuvoston toimintaan.

Palonen esitteli viestintä- ja vaikuttamiskeinoja suositusten implementoinnin tukemiseksi (liite 8c). Todettiin, että implementoinnin tukena voisi käyttää case-esimerkkejä ja viestiä suosituksista erilaisten terveydenhuollon koulutuslaitaisuuksien yhteydessä. Suositusten vaikuttavuuden seurantaan ja seurantamenetelmiin tulee myös paneutua. Todettiin, että vaikuttamiskeinoja voidaan kehittää, kun kokemusta suositusten implementoinnista karttuu. Käydyin keskustelun sisältö huomioidaan päivitetäessä PALKOn viestintä- ja vaikuttamissuunnitelmaa vuoden 2017 toimintasuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

9 PALKOn tulevat tilaisuudet, *Jaana Leipälä, Reima Palonen, Sari Koskinen* (15:15–15:30)

- Syksyn sidosryhmätapaaminen 29.9.16 (ohjelmaluonnos liitteenä 9a)
- Avoin seminaari 22.11.16 (ohjelmaluonnos liitteenä 9b)
- Lääkäripäivät 2017 (ohjelmaluonnos liitteenä 9c)

Päätös: Merkittiin tiedoksi

10 Raportti Linköpingin seminaarista, *Reima Palonen, Ilona Autti-Rämö* (liite 10) (kello 15:30–15:35)

Reima Palonen ja Ilona Autti-Rämö kertoivat Linköpingin yliopistossa 13.4.2016 pidetystä seminaarista, jossa käsiteltiin Ruotsin terveydenhuollon priorisoinnin periaatteita.

Keskusteltiin priorisointimallin tai sen osien soveltamismahdollisuuksista Suomeen. Pohditaan tulevaisuudessa miten Ruotsin mallia voisi hyödyntää Suomen priorisoinnin periaatteita kehitettäessä .

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11 Raportti pohjoismaisesta yhteistyöstä: Nordisk kontaktpunkt for prioritering, *Reima Palonen, Sari Koskinen* (15:35–15:50)

Asian käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

12 Tiedoksi muita asioita, *Karoliina Ratia, Reima Palonen, Sari Koskinen, Jaana Leipälä* (15:50–16:00)

- asiantuntijasihteeristö osallistuu The International Society on Priorities in Health (ISPHC):n kokoukseen Birminghamissa 7.–9.9.2016
- (K)estääkö perustuslaki-priorisoinnin sessio terveystoiminnassa 12.10.2016 Kuntatalolla

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

13 Seuraavat kokoukset

- PALKOn kokous 25.10.2016
- PALKOn kokous 13.12.2016

14 Kokouksen päätös

Päätettiin kokous klo 16:03.

Puheenjohtaja

Päivi Sillanaukee

Pääsihteeri

Jaana Leipälä

LIITTEET

- Liite 2. PALKOn 26.5.2016 kokouksen pöytäkirja
- Liite 3a. OtaKantaa-palautteen yhteenveto suosituksesta alaleuan hampaattomuuden hoidosta implanttikiinnitteisellä hammasproteesilla
- Liite 3b. Jaoston tiivistetty vastine
- Liite 3c. PALKOn suositus alaleuan hampaattomuuden hoidosta implanttikiinnitteisellä hammasproteesilla
- Liite 3d. Taustamuistio ”Implanttikiinnitteinen kokoproteesi alaleuan hampaattomuuden hoidossa”
- Liite 4a. Luonnos PALKOn suositukseksi lonkkamurtuman leikkaushoidon jälkeisestä kuntoutuksesta
- Liite 4b. Taustamuistio ”Lonkkamurtuman leikkaushoidon jälkeinen kuntoutus”
- Liite 4c. OtaKantaa-palautteen yhteenveto suosituksesta lonkkamurtuman leikkaushoidon jälkeisestä kuntoutuksesta
- Liite 6. Yhteydenotot ja aihe-ehdotukset
- Liite 8a. Palauteyhteenveto
- Liite 8b. Toimintasuunnitelma 2016
- Liite 8c. Suositusten vaikuttavuuden lisääminen – alustavia ajatuksia
- Liitteet 9a., 9b., 9c. Syksyn sidosryhmätapaamisen, seminaarin ja Lääkäripäivien 2017 kurssin ohjelmaluonnokset
- Liite 10. Matkakertomus - Linköping 12.-13.4.2016

JAKELU

Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet
 Asiantuntijat
 Sihteeristö
 palveluvalikoima.fi-verkkosivusto

